

5. ÜNİTE: KUR'AN-I KERİM VE ÖZELLİKLERİ

5.1. İSLAM DİNİNİN TEMEL KAYNAKLARI

İslam dininin 2 temel kaynağı vardır. Bunlar: Kur'an-ı Kerim ve Sünnettir.

Kur'an Nedir?

Sözlükte “toplamak, okumak, bir araya getirmek” demektir. Terim olarak ise: “Hz. Peygambere vahiy yoluyla gelen, mushaflarda yazılı olan, değiştirilmeden nesilden nesile aktarılan, okunması ve yaşanması ile ibadet edilen, Allah'ın (cc) mucize kelamına denir.

Kur'an-ı Kerim'in Özellikleri Nelerdir?

- Ω Cebrail aracılığıyla Hz. Muhammed'e (sav) vahyedilmiştir.
- Ω Arap diliyle indirilmiştir.
- Ω Allah kelamıdır yani lafzı ve manası Allah'a ait bir mucizedir.
- Ω Kur'an birden değil peyderpey (parça parça) 23 yılda inmiştir.
- Ω Fatiha suresiyle başlar Nas suresiyle biter.
- Ω 23 yıl vahiy kâtiplerince yazılmış ve ezberlenmiştir.
- Ω Hiçbir şekilde değişmeden tevatürle (çoğunluk tarafından) gelmiştir.
- Ω Hz. Ebu Bekir zamanında kitap haline getirilmiştir. Hz. Ömer zamanında çoğaltılmıştır.
- Ω Son ilahi kitaptır. Evrenseldir. Yani tüm insanlığa gönderilmiştir.
- Ω Lafzi okunmasıyla sevap kazanılan bir kitaptır.
- Ω Ezberlenmesi kolaydır.

Kur'an-ı Kerim'in Diğer İsimleri Nelerdir?

1. el-Aceb: Hayrete düşüren, ilginç hakikat. 72/1

2. el-Adl: Mutedil ölçüler koyan, adalet kaynağı ve adaletin kendisi olan. 6/115
3. Ahsenü'l-Hadîs: Sözün en güzeli olan. 39/23
4. el-Alî: Yüce olan ve yücelten. 43/4
5. el-Arabî: Arapça olan. 39/28
6. el-Âyât: Ayet cümlelerinden oluşan. 2/252
7. el-Azîm: Büyük olan. 15/87
8. el-Azîz: İzzet kaynağı, çok değerli olan, aziz eden. 41/41
9. el-Bahr*: Güzellik ve hikmetleri bitmek tükenmek bilmeyen bir derya/deniz olan.
10. el-Bâliğa: Üstün ve yüce olan. 54/5
11. el-Belağ: Kutlu mesaj. 14/52
12. el-Besâir: Apaçık mucizevi belgeler mecmuası. 45/20
13. el-Beşîr ve en-Nezîr: Müjdecî ve uyarıcı olan. 2/119
14. el-Beyân: Apaçık olan. Onun hem lafzı hem manası açıktır. 3/138
15. el-Beyyinât: Apaçık belgeler topluluğu. 29/49
16. el-Beyyine: Belge, delil. 6/157
17. el-Burhân: Açık delil, belge. 4/174
18. el-Büşrâ: Müjdecî, müjde veren. 2/97
19. el-Dâfi*: Sıkıntıları defeden, müdafaa eden. Ahiret sıkıntılarını müminden giderdiği için bu isim verilmiştir.
20. el-Esâra: Bilgi izleri. 46/4
21. el-Fadl: Lütuf, nimet. 10/58
22. el-Fasl: Kesin hatlarıyla ayırt eden, ayıraç. 86/13
23. el-Furkân: Hakkı batıldan, iyiyi kötüden, doğruyu yanlıştan ayıran. 25/1

24. el-Ğayb: Gayb bilgileri içeren. 2/3

25. el-Haber*: En doğru ve geçek haber kaynağı olan.

26. Hablullâh: Allah'ın kopmaz, sağlam ipi. 3/103

27. Hablullâh el-Metîn*: Allah'ın kopmayan sağlam ipi.

28. el-Hadîs: Geçek ve doğru söz. 7/185

29. el-Hakk: Gerçeğin kendisi. 69/51 Kur'an'ın hem Cenâb-ı Hakk'ın katından geldiğini, inişinde hiç bir şüphe olmadığını ve içeriğinin salt gerçeklerden ibaret olduğunu vurgulayan bir isimdir.

30. el-Hakîm: Hikmetli, hikmet kaynağı olan. 36/2 Aynı kökten türetilen el-Hikme, el-Hukm, el-Muhkem ve el-Muhkeme isimleri, Kur'an'ın Hakîm olan Allah kelâmı olduğunu, hikmetlerle dolu olduğunu, sağlam lafızlardan oluştuğunu, açık ve anlaşılır manada olduğunu vurgulamaktadır.

31. el-Haras*: Koruyucu. Şeytana karşı bekçi.

32. el-Hayr: Hayır ve iyiliğin kendisi. 16/30

33. el-Hikmet: Hikmetli sözlerin kaynağı. 54/5

34. el-Huccet: Delil. 6/149

35. el-Hüdâ: Hidayet rehberi olan, doğru yolu gösteren. 2/2 Aynı kökten el-Hâdî de denmiştir.

36. el-Hükm: En doğru ve en hikmetli ilkeler içeren. 13/37

37. el-İsmet*: Günahlardan koruyan.

38. el-İmâm: Önder, rehber. 17/71

39. el-İnzâl: Yücelerden inen. 5/174

40. el-Kasas: En güzel kıssaları anlatan. 12/3

41. el-Kâsımu'z-Zahr*: Bel kıran.

42. el-Kavl: Sözlerin en güzeli. 28/51

43. el-Kayyım: Dosdoğru ilkeler içeren. 18/1-2

44. el-Kayyime: Dosdoğru hüküm ve ilkeler kaynağı. 98/1-3
45. el-Kelâm: Sözlerin en güzeli. 9/6
46. el-Kelimât/Kelimâtullah: En güzel sözler mecmuası. 31/27
47. el-Kelime/Kelimetullah: En güzel söz. 6/115
48. el-Kerîm: Keremli, ikramı bol olan. 56/77-80
49. el-Kevser: Bolluk ve bereket kaynağı. 108/1
50. el-Kıst: Adaletin kendisi olan, adalet ilkeleri içeren. 5/42
51. el-Kîl: Söylenenlerin en güzel ve en doğrusu. 4/122
52. el-Kitâb: Yazılı belge. 44/2
53. el-Kur'ân: Okunan ve tüm hikmetleri kendisinde toplayan. "Rahman, Kur'an'ı öğretti." 55/1-2
54. el-Mâ: Su gibi bereket kaynağı olan. 23/18
55. Mâhil*: Savunan, müdafaa eden.
56. el-Makrû': Sürekli okunan. 17/106
57. el-Mecîd: Şanlı, şanı yüce olan. 85/21-22
58. Me'debetullah*: Allah'ın ziyafet sofrası.
59. el-Merfû': Rütbesi, şanı yüce olan, yüceltilmiş kitap. 80/13-14
60. el-Mesânî: Sürekli tekrarlanan, dillerden düşmeyen. 15/87
61. el-Mesel: En güzel, en anlamlı ve en çarpıcı örnek. 14/24
62. el-Mestûr: Satırlara yazılmış olan. 52/2-3
63. el-Metlûv: Anlaşılarak okunan. 2/121
64. el-Mev'ıza: En etkili ve en güzel öğüt. 10/57
65. Muhkeme: Lafız ve manası sağlam, hikmetle dolu olan. 47/20
66. el-Mu'addil*: Adalet rehberi.
67. el-Mübârek: Bereket kaynağı, şanı yüceltilmiş olan. 38/29
68. el-Mübeşşir: Müjdeleyen. 18/1-2

69. el-Mübîn: Açık, lafzı ve manası açık olan. 43/2
70. el-Müfassal: Açık açık bölümlerden oluşan. 6/114
71. el-Müheymin: Kendinden önceki ve sonraki bütün hakikatleri koruyup kollayan, hakikatlere tanıklık yapan. 5/48
72. el-Mükerrem: Keremli, ikramı bol mukaddes kaynak. 80/13-14
73. el-Münezzel: Yücelerden indirilen. 6/114
74. el-Münîr: Aydınlatıp ışıtan, sönmeyen güneş. 3/184
75. el-Mürattel: Ağır ağır, üzerinde durula durula okunan. 73/4
76. el-Mürşid*: En doğruya götüren, en güzeli gösteren rehber, yol gösterici.
77. el-Müsaddık: Gerçekleri tasdik eden. 6/92
78. el-Müsebbit: Lafız ve mesajı sabitleşen, unutulup yok olmayacak olan. 11/120
79. el-Mutahhar: Her türlü kirden arınmış olan, tertemiz olan ve arındıran. 80/1-14
80. el-Müteşâbih: Lafız ve mana bakımından ayetleri birbirine benzeyen. 39/23
81. en-Nebe': En önemli ve büyük haber. 38/67
82. en-Necât*: Kurtuluş kaynağı olan.
83. en-Nî'met: Nimetlerin en güzeli. 68/2
84. en-Nücûm: Ayet ayet, sure sure inmiş olan. 56/75
85. en-Nûr: Işık ve aydınlık kaynağı olan. 24/157
86. er-Rahmet: Rahmet ve merhamet kaynağı. 27/77
87. er-Risâlet: İlahî mesaj. 5/67
88. er-Rüchân*: Üstünlük sahibi, tercihe şayan olan, ağır basan.
89. er-Rûh: Hayat kaynağı olan. 42/52

90. Sâhibü'l-Mü'min*: Müminin sahibi, arkadaşı, dostu, yârânı.
91. es-Sekîl: Ağırılığı olan söz. 73/5
92. es-Sıdk: Sözün en doğrusu olan. 39/33
93. es-Sırâtu'l-Müstekîm: Dosdoğru yol.
94. es-Suhuf: Sayfalardan oluşan. 80/13-14
95. Şâfi'-Müşeffa'*: Şefaati umulan ve şefaati kabul edilen.
96. eş-Şifâ: Şifa kaynağı olan. 10/57
97. et-Tafsîl: Birbirini açıklayan apaçık bölümler halinde inen. 6/97
98. et-Tefsîr: Manası açık ve anlaşılır olan. 25/33
99. et-Tenzîl: Yücelerden indirilmiş olan. 26/192
100. et-Tasdîk: Doğrulayan ve doğrulanan. 10/37
101. et-Tebşıra: Apaçık belge. 50/8
102. et-Tezkira: En etkili öğüt. 76/8
103. et-Tibyân: Gerçeği açıklayan, apaçık gerçeklerin kitabı. 16/89
104. el-Urvetü'l-Vüskâ: Kopmayan sağlam kulp, tutamak. 2/256;

31/22

105. Ümmü'l-Kitâb: Kitapların anası, özü, esası olan. 3/7; 43/1-4
106. el-Vahy: Vahiy mahsülü olan. 21/45
107. ez-Zebûr: Tüm ilahi kitaplar. 21/105
108. ez-Zikr: Yüce Allah'ı hatırlatan en etkili öğüt. 21/50
109. ez-Zikrâ: Öğütlerin en güzel ve etkilisi. 50/8

Sünnet Nedir?

Sözlükte yol, âdet ve gidişat gibi anlamlara gelir. Terim olarak Hz. Peygamberin sözleri, uygulamaları ve sahabilerin yapmış olduğu davranışları peygamberimizin onaylaması demektir.

Sünnet İslam'ın 2. temel kaynağıdır.

Hadis: Başkaları tarafından rivayet edilen peygamberimizin söz, fiil ve takrirlerine (sükûnlarına) denir. Kısaca hadis peygamberimizin sözleridir sünnet ise peygamberimizin davranışlarıdır.

Sünnetin Çeşitleri Nelerdir?

Kavli (sözlü) Sünnet: Peygamberimizin sözlü tavsiye ve emirleridir.

“İman etmedikçe cennete giremezsiniz birbirinizi sevmedikçe de iman etmiş olmazsınız”

Fiili Sünnet: Peygamberimizin bizzat bedeniyle yaptığı dini eylemlerdir.

“Beni nasıl namaz kılarken görüyorsanız, siz de öylece namaz kılıyorsunuz.”

Takriri Sünnet: Peygamberimizin gördüğü veya duyduğu bir olayı onaylamasıdır. Örneğin su bulamadığı için teyemmümle namaz kılan bir sahibinin su bulduğunda namazını iade etmemesine peygamberimiz sessiz kalmış ve onaylamıştır.

Peygamberimiz Kur’anı açıklamış ve ona göre yaşamıştır. “... İnsanlara, kendilerine indirileni açıklaman ve onların da (üzerinde) düşünmeleri için sana bu Kur’an’ı indirdik.” (Nahl suresi, 44. ayet)

Peygamberimiz Kur’an’da farz olan ibadetlerin (namaz, abdest, oruç, zekât, hac vb) nasıl yapılması gerektiğini açıklamıştır. Örneğin zekât Kur’an’da emredilir ama nasıl verileceği yazmaz. Zekâtın nelerden nasıl verilmesi gerektiğini peygamberimiz açıklamıştır. “40 koyundan 120’ye kadar 1 koyun, 200’e kadar 2 koyun, 300’e kadar 3 koyun, 300’den fazlasında her 100 için 1 koyun zekât verilir.”

Ahlaki yaşantıyı da peygamberimiz Kur’an’a göre yaşamıştır. “Andolsun, Allah’ın Resûlü’nde sizin için; Allah’a ve âhiret gününe kavuşmayı uman, Allah’ı çok zikreden kimseler için güzel bir örnek vardır.” (Ahzâb suresi, 21.

ayet) Hz. Aişe annemize peygamberimizin ahlakını sorduklarında “Siz hiç Kur’an okumuyor musunuz? O’nun ahlakı Kur’an’dı” demiştir.

5.2. KUR’AN-I KERİM’İN ANA KONULARI

Kur’an’ın ana konuları 5 ana başlıkta toplanır.

*İnanç	*İbadet	*Muamelat (sosyal hayat)
*Ahlak	*Kıssa	

İnanç Esasları Nedir?

Kur’an’da kesin olarak inanılması gereken konulara denir. İslam dininin inanç esasları 6 başlık altında toplanır. Buna imanın 6 şartı da denmektedir.

Bunlar:

*Allah’a iman	*Meleklerle iman	*Peygamberlere iman
*Kitaplara iman	*Ahirete iman	*Kader ve Kazaya iman

1.) Allah’a iman

Allah’a inanmak tüm iman esaslarının temelini oluş-

turur. Allah’a iman onun varlığını ve birliğini kabul etmek demektir. Bu da kelime-i tevhitte ve İhlas suresinde anlatılmaktadır. “De ki: O, Allah birdir. Allah sameddir. O, doğurmamış ve doğmamıştır. Onun hiçbir dengi yoktur.” (İhlas suresi 1.2.3.4. ayetler) Bizler Allah’ı kendi kafamıza göre değil Allah kendini nasıl tanıtmışsa o şekilde öğreniriz. Bu vesileyle Allah’a inanan bir insan öncelikle inanma ihtiyacını karşılamış olur. Bu temel gereksinimi karşılayan bir insanın manevi yönden yıkılması mümkün değildir.

‘Esmâ’ül Hüsna’ Allah’ın 99 ismi:

1- Allah(C.C.): Eşi benzeri olmayan, bütün noksan sıfatlardan münezeh tek ilah, Her biri sonsuz bir hazine olan bütün isimlerini kuşatan özel ismi. İsimlerin sultanı.

2- Er-Rahmân: Dünyada bütün mahlûkata merhamet eden, şefkat gösteren, ihsan eden.

3- Er-Rahîm: Ahirette, müminlere sonsuz ikram, lütuf ve ihsanda bulunan.

4- El-Melik: Mülkün, kâinatın sahibi, mülk ve saltanatı devamlı olan.

5- El-Kuddûs: Her noksanlıktan uzak ve her türlü takdise layık olan.

6- Es-Selâm: Her türlü tehlikelerden selamete çıkararak.

7- El-Mü'min: Güven veren, emin kılan, koruyan.

8- El-Müheymin: Her şeyi görüp gözetken.

9- El-Azîz: İzzet sahibi, her şeye galip olan.

10- El-Cebbâr: Azamet ve kudret sahibi. Dilediğini yapan ve yaptıran.

11- El-Mütekebbir: Büyüklükte eşi, benzeri olmayan.

12- El-Hâlık: Yaratan, yoktan var eden.

13- El-Bâri: Her şeyi kusursuz ve uyumlu yaratan.

14- El-Musanvir: 'Varlıklara şekil veren.

15- El-Gaffâr: Günahları örten ve çok mağfiret eden.

16- El-Kahhâr: Her şeye, her istediğini yapacak surette, galip ve hâkim olan.

17- El-Vehhâb: Karşılıksız hibeler veren, çok fazla ihsan eden.

18- Er-Rezzâk: Bütün mahlukatın rızkını veren ve ihtiyacını karşılayan.

19- El-Fettâh: Her türlü müşkülleri açan ve kolaylaştıran, darlıktan kurtaran.

20- El-Alîm: Gizli açık, geçmiş, gelecek, her şeyi en ince detaylarına kadar bilen.

21- El-Kâbid: Dilediğine darlık veren, sıkarak, daraltarak.

22- El-Bâsit: Dilediğine bolluk veren, açan, genişleten.

23- El-Hâfid: Dereceleri alçaltan

24- Er-Râfi: Şeref verip yükselten.

25- El-Mu'ız: Dilediğini aziz eden, izzet veren.

26- El-Müzil: Dilediğini zillete düşüren.

27- Es-Semi: Her şeyi en iyi işiten.

28- El-Basîr: Gizli açık, her şeyi en iyi gören.

29- El-Hakem: Mutlak hakim, hakkı batıldan ayıran. Hikmetle hükmeden.

30- El-Adl: Mutlak adil, çok adaletli.

31- El-Latîf: Lütuf ve ihsan sahibi olan. Bütün incelikleri bilen.

32- El-Habîr: Olmuş olacak her şeyden haberdar.

33- El-Halîm: Cezada, acele etmeyen, yumuşak davranan.

34- El-Azîm: Büyüklükte benzeri yok. Pek yüce.

35- El-Gafûr: Affi, mağfireti bol.

36- Eş-Şekûr: Az amele, çok sevap veren.

37- El-Aliyy: Yüceler yücesi, çok yüce.

38- El-Kebîr: Büyüklükte benzeri yok, pek büyük.

39- El-Hafîz: Her şeyi koruyucu olan.

40- El-Mukîr: Her yaratılmışın rızkını, gıdasını veren, tayin eden.

41- El-Hasîb: Kulların hesabını en iyi gören.

42- El-Celîl: Celal ve azamet sahibi olan.

43- El-Kerîm: Keremi, lütuf ve ihsanı bol, karşılıksız veren, çok ikram eden.

44- Er-Rakîb: Her varlığı, her işi her an görüp, gözeten, kontrolü altında tutan.

45- El-Mucîb: Duaları, istekleri kabul eden

46- El-Vâsi: Rahmet, kudret ve ilmi ile her şeyi ihata eden”

47- El-Hakîm: "Her işi hikmetli, her şeyi hikmetle yaratan.

48- El-Vedûd: Kullarını en fazla seven, sevilmeye en layık olan.

49- El-Mecîd: Her türlü övgüye layık bulunan.

50- El-Bâis: Ölüleri diriltten.

51- Eş-Şehîd: Her zaman her yerde hazır ve nazır olan.

52- El-Hakk: Varlığı hiç değişmeden duran. Var olan, hakkı ortaya çıkaran.

53- El-Vekîl: Kendisine tevekkül edenlerin işlerini en iyi neticeye ulaştırıran.

54- El-Kaviyy: Kudreti en üstün ve hiç azalmaz.

55- El-Metîn: Kuvvet ve kudret kaynağı, pek güçlü.

56- El-Veliyy: İnananların dostu, onları sevip yardım eden.

57- El-Hamîd: Her türlü hamd ve senaya layık olan.

58- El-Muhsî: Yarattığı ve yaratacağı bütün varlıkların sayısını bilen.

59- El-Mübdi: Maddesiz, örneksiz yaratan.

60- El-Muîd: Yarattıklarını yok edip, sonra tekrar diriltecek olan.

61- El-Muhyî: İhya eden, diriltten, can veren.

62- El-Mümît: Her canlıya ölümü tattıran.

63- El-Hayy: Ezeli ve ebedi hayat sahibi.

64- El-Kayyûm: Varlıkları diri tutan, zatı ile kaim olan.

65- El-Vâcid: Kendisinden hiçbir şey gizli kalmayan, istediğini, istediği vakit bulan.

66- El-Macîd: Kadri ve şanı büyük, keremi, ihsanı bol olan.

- 67- El-Vâhid: Zat, sıfat ve fiillerinde benzeri ve ortağı olmayan, tek olan.
- 68- Es-Samed: Hiçbir şeye ihtiyacı olmayan, herkesin muhtaç olduğu.
- 69- El-Kâdir: Dilediğini dilediği gibi yaratmaya muktedir olan.
- 70- El-Muktedir: Dilediği gibi tasarruf eden, her şeyi kolayca yaratan kudret sahibi.
- 71- El-Mukaddim: Dilediğini, öne alan, yükselten.
- 72- El-Muahhir: Dilediğini sona alan, erteleyen, alçaltan.
- 73- El-Evvel: Ezeli olan, varlığının başlangıcı olmayan.
- 74- El-Âhir: Ebedi olan, varlığının sonu olmayan.
- 75- El-Zâhir: Varlığı açık, aşikâr olan, kesin delillerle bilinen.
- 76- El-Bâtın: Akılların idrak edemeyeceği, yüceliği gizli olan.
- 77- El-Vâlî: Bütün kâinatı idare eden.
- 78- El-Müteâlî: Son derece yüce olan.
- 79- El-Berr: İyilik ve ihsanı bol, iyilik ve ihsan kaynağı.
- 80- Et-Tevvâb: Tövbeleri kabul edip, günahları bağışlayan.
- 81- El-Müntekim: Zalimlerin cezasını veren, intikam alan.
- 82- El-Afüvv: Affi çok olan, günahları affetmeyi seven.
- 83- Er-Raûf: Çok merhametli, pek şefkatli.
- 84- Mâlik-ül Mülk: Mülkün, her varlığın sahibi.
- 85- Zül-Celâli vel ikrâm: Celal, azamet ve pek büyük ikram sahibi.
- 86- El-Muksit: Her işi birbirine uygun yapan.
- 87- El-Câmi: Mahşerde her mahlûkatı bir araya toplayan.
- 88- El-Ganiyy: Her türlü zenginlik sahibi, ihtiyacı olmayan.
- 89- El-Mugnî: Müstağni kılan. İhtiyaç gideren, zengin eden.
- 90- El-Mâni: Dilemediği şeye mani olan, engelleyen.

91- Ed-Dârr: Elem, zarar verenleri yaratan.

92- En-Nâfi: Fayda veren şeyleri yaratan.

93- En-Nûr: Âlemleri nurlandıran, dilediğine nur veren.

94- El-Hâdî: Hidayet veren.

95- El-Bedî: Eşi ve benzeri olmayan güzellik sahibi, eşsiz yaratan.

96- El-Bâkî: 'Varlığının sonu olmayan, ebedi olan.

97- El-Vâris: Her şeyin asıl sahibi olan.

98- Er-Reşîd: İrşada muhtaç olmayan, doğru yolu gösteren.

99- Es-Sabûr: Ceza vermede acele etmeyen.

2) Meleklerle İman

Melekler nurdan yaratılmış varlıklardır. Allah'a isyan etmeyen, O'nun emirlerini harfiyen yerine getiren ve mahiyetlerini bilemediğimiz varlıklardır. Bu dünyada da ahirette de Allah tarafından çeşitli vazifelerle görevlendirilmişlerdir.

Cebrail: Vahiy meleğidir.

Azrail: Ölüm meleğidir.

Mikail: Tabiat meleğidir.

İsrafil: Sur meleğidir. (Sura üfürür)

Kiramen Katibin: Yazıcı meleklerdir. (sevap –günah yazar)

Münker Nekir: Sorgu sual melekleridir. (kabirde sorar)

Hamele-i Arş: Arşı taşıyan melektir.

Rıdvan: Cennet meleğidir. (cennet meleklerinin başı)

Malik: Cehennem meleğidir. (cehennem meleklerinin başı)

Hafaza: Koruyucu meleklerdir.

Müjdeleyici: Cennete gidenleri müjdeleyen melektir.

3) Peygamberlere iman

Peygamberler, Allah'tan aldığı ilahi mesajları insanlara değiştirmeden tebliğ eden ve insanlara rehberlik yapan kişilerdir. Peygamberlerin belirli sıfatları vardır. Bunlar:

Sıdk: Peygamberlerin doğru sözlü olmalarıdır. Yalan söylemezler.

Emanet: Peygamberlerin güvenilir olmalarıdır. İhanet etmezler.

Fetamet: Peygamberlerin akıllı ve zeki olmalarıdır. Deli değildirler.

İsmet: Peygamberlerin günah işlememeleridir. Hırsızlık yapmazlar.

Tebliğ: Peygamberlerin vahyi insanlara değiştirmeden sunmalarıdır.

Vahye ekleme ya da çıkarma yapmazlar. Bundan dolayı peygamberlerin getirdiği vahye sınıksız sarılmamızdır.

Kur'an'da adı geçen peygamberler şunlardır:

Hiz. Âdem,	Hiz. İdris,	Hiz. Nuh,	Hiz. Hud,
Hiz. Salih,	Hiz. İbrahim,	Hiz. Lût,	Hiz. İsmail,
Hiz. İshak,	Hiz. Yakub,	Hiz. Yusuf,	Hiz. Eyyub,
Hiz. Şuayb,	Hiz. Musa,	Hiz. Harun,	Hiz. Davud,
Hiz. Süleyman,	Hiz. İlyas,	Hiz. El-Yesa',	Hiz. Zül-Kıfl,
Hiz. Yunus,	Hiz. Zekeriyya,	Hiz. Yahya,	Hiz. İsa,
Hiz. Muhammed (sav).	*Hiz. Zül'karneyn,	*Hiz. Üzeyir,	*Hiz. Lokman

Not: * Peygamber oldukları tam bilinmeyenlerdir.

4) Kitaplara iman

Allah tarafından Cebrail aracılığıyla peygamberlere vahiy yoluyla verilen kitaplara denir. Vahiy mahsulü olan bu kitaplar insanlığın kuruluş reçeteleridir. Bu bağlamda herhangi bir sıkıntıyla karşılaştığımızda problemi çözmek için Kur'an'a bakmamız biz Müslümanlar üzerine bir görevdir. 4 kutsal kitap ve gönderilen peygamberleri şunlardır:

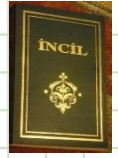

Tevrat → Hz. Musa (as)

Zebur → Hz. Davud (as)

İncil → Hz. İsa (as)

Kur'an → Hz. Muhammed (sav)

5) Ahirete İman

Bu dünyada öldükten sonra ahiret hayatında yeniden dirilme inancına denir. Ahiret inancı bir Müslümanın hayatına yön veren temel inanç esasıdır. Çünkü ahiret, insana hesap verme şuurunu kazandırır. Bu özelliğe sahip bir Müslüman asla yanlış şeyler yapmaz. Sorumluluk bilinciyle hareket eder. Bu da Müslümanları huzurlu yapar.

6) Kaza ve Kadere İman

Allah'ın her şeyi önceden planlaması ve bilmesine kaza, bunun gerçekleşmesine de kaza denir. Allah'ın evrene koyduğu ölçüyü bilen Müslüman evrendeki yasalara göre hareket ederek tevekkül yapmış olur. İradesini iyi yönde kullananlar emeğinin karşılığını bu dünyada da ahirette de tasta-
mam alacaktır. Kötüye kullananlar günah kazandığı gibi ahirette de sorumluluktan kaçamayacaklardır.

İbadet Esasları Nedir?

Kur'an'da ibadet esaslarından bahsedilir. Bazı ibadetler Kur'an'da ayrıntılı anlatılmaz. Bu ayrıntıları peygamberimizden öğreniriz. İslam'ın 5 temel ibadet esası vardır. Buna İslam'ın 5 şartı da denmektedir. Bunlar;

*Kelime-i şehadet

*Zekât

*Namaz

*Hac

*Oruç

1- Kelime-i Şahadet

“Eşhedü enla ilahe illallah ve eşhedü enne Muhammeden abduhu ve rasulühü” “Şahitlik ederim ki Allah’tan başka ilah yoktur. Yine şahitlik ederim ki Muhammed Allah’ın kulu ve elçisidir”

2- Namaz Kılmak

Sabah, Öğle, İkinci, Akşam ve Yatsı olmak üzere 5 vakit kılınması farz olan bir ibadettir. Allah Kur’an’da namaz kılmamızı şöyle emreder: “*Namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin ve rükû edenlerle birlikte siz de rükû edin.*” (Bakara suresi 43. Ayet) Namaz Allah’a yapılan kulluğun biricik göstergesidir. “*Namaz dinin direğidir, onu terk eden dinini yıkmış olur*” buyuran peygamberimiz bu ibadetin önemini vurgulamıştır. “*Sana vahyedilen kitabı oku ve namazı kıl. Muhakkak ki namaz hayâsızlıktan ve kötülükten alıkoyar...*” (Ankebut suresi 45. ayet) buyuran Rabbimiz namazın insanı kötülüklerden de koruduğunu ifade etmektedir.

3- Oruç Tutmak

Ramazan ayı boyunca imsak vaktinden iftar vaktine kadar yeme, içme vb. ihtiyaçlardan uzak durarak yapılan ibadettir. Oruç insanın sabırlı olmasını sağlar. Aç kalan insanların ne yaşadıklarını tecrübe ettirerek empati duygusunu geliştirir. Bu yönüyle insanı diğerkâmlı yapar. Böylece Müslümanlara yardım etme bilinci verir.

4- Zekât Vermek

Zengin Müslümanlar üzerine farz olan mali bir ibadettir. Bu ibadet sayesinde kişi hem paylaşma duygusuyla huzuru yakalar hem de fakirlerin kalkınmasını sağlamış olur. Hem bireysel hem de toplumsal bir ibadettir. Bu konu 2. ünite de anlatılmıştır.

5- Hac'a Gitmek

Zengin ve sağlıklı Müslümanların ömründe bir defa yapması gereken farz bir ibadettir. Hac ibadetindeki bazı kavramların temel değerleri şöyledir:

İhram giyerek tüm insanların eşit olduğu vurgulanır.

Tavaf yaparak Müslümanların aynı düşünceyle hareket ettikleri anlatılır.

Vakfe yaparak mahşer anı prova edilir. Tüm insanların hesap vereceği şuuru hatırlanır.

Say yaparak tüm olumsuzluklara rağmen Hacer annemiz gibi elimizden gelen gayreti son noktasına kadar göstereceğimiz vurgulanır.

Şeytan taşıyarak kendi nefsimizi ve şeytanlarımızı taşlamış oluruz.

Kurban kesip etini fakirlerle paylaşarak yardımlaşma duygumuz gelişmiş olur.

Ahlak Esasları Nedir?

İslam dini insanların güzel ahlaklı olmasını öğretir. Konuyla ilgili Allah şöyle buyurur:

“Muhakkak ki Allah, adaleti, iyiliği, akrabaya yardım etmeyi emreder, çirkin işleri, fenalık ve azgınlığı da yasaklar. O, düşünüp tutasınız diye size öğüt veriyor.” (Nahl suresi 90. ayet)

“O takva sahipleri ki, bollukta da darlıkta da Allah için harcarlar; öfkelerini yutarlar ve insanları affederler. Allah da güzel davranışta bulunanları sever. Yine onlar ki, bir kötülük yaptıklarında, ya da kendilerine zulmettiklerinde Allah'ı hatırlayıp günahlarından dolayı hemen tevbe-istiğfar ederler. Zaten günahları Allah'tan başka kim bağışlayabilir ki! Bir de onlar, işledikleri kötülüklerde, bile bile ısrar etmezler.” (Ali İmran suresi 134-135. ayet)

Peygamberimiz de güzel ahlakla ilgili şöyle söyler:

“Ahlakınızı güzelleştiriniz.” “İslam güzel ahlak dinidir.”

“Ben güzel ahlaki tamamlamak üzere gönderildim.”

“İman etmedikçe cennete giremezsiniz. Birbirinizi sevmedikçe de gerçek anlamda iman etmiş olamazsınız.”

Muamelat Esasları Nedir?

Muamelat: İnsanların birbiriyle olan hukuki, idari, mâli, iktisadî ve beşeri münasebetleri düzenleyen hükümleri ifade eden fihhi bir terimdir.

Dinimizdeki bazı muamelat esasları şunlardır;

Aile Hukuku

İslâm hukukunda aileye ilişkin hükümler olan evlenme, boşanma, nafaka, velâyet, iddet, miras, nesep bu hükümler arasında sayılabilir.

Medeni Hukuk

İnsanlar arasındaki alışveriş, kiralama, trampa, rehin, kefâlet, ortaklık, borçlanma ve taahütte bulunma gibi ilişkileri düzenleyen ve hak sahibi olan herkesi korumayı amaç edinen prensiplerdir.

Ceza Hukuku

Bir insanın işleyeceği suçlar ve bunlara verilecek cezaları düzenleyen hukuktur. Ceza hükümleri; mal, can, ırz, nesep ve akli korumayı amaç edinir. Hırsızlık, yol kesme, içki kullanma gibi suçlar için ayet ve hadislerle belirlenen cezaya "had" denir. Kamu düzeninin sağlanması için koyacağı uyarma, dayak, sürgün ve hapis cezası gibi cezalara ise "ta'zîr" denir.

Sonuç olarak muamelât hükümleri, İslam'ın toplum hayatına ve pratiğe yönelik esaslarını ifade eder.

Kıssalar

Kelime anlamı hikâye etmek, anlatmak ve haber vermek manalarına gelen kıssa, terim olarak Kur'an-ı Kerim'deki geçmiş peygamberler ve kavimlerle ilgili ibret verici olaylara denir. Kur'an'da kıssalar hikâye olsun diye değil geçmiş insanların yaşadıkları iyi ya da kötü deneyimlerden ders çıkarmamız için verilmektedir. “Andolsun ki onların kıssalarında akıl sahipleri için ibret vardır...”

(Yusuf seresi 111. ayet)

Kur'an'da anlatılan kıssaları 3 gruba ayırabiliriz.

Ω Peygamberlerin kıssaları

*Hz. Nuh	*Hz. Hud	*Hz. İbrahim	*Hz. Yusuf
*Hz. Musa	*Hz. Davud	*Hz. Süleyman	*Hz. İsa vs.

Ω Peygamber olmayanların kıssaları

*Hz. Lokman	*Hz. Meryem
-------------	-------------

Ω Geçmiş toplumların kıssaları

*Ad kavmi	*Semud kavmi	*Medyen kavmi
-----------	--------------	---------------

Kur'an Kıssalarının Özellikleri Nelerdir?

- Ω Bazı kıssalar değişik ayrıntılarla tekrar tekrar anlatılır.
- Ω Kur'an kıssasının sadece konuyla ilgili olanı anlatır.
- Ω Konun ya başından ya ortasından ya da sonundan anlatır.
- Ω Kıssa sadece hikâyeleştirilmez arada dini sözler söylenir.
- Ω Kıssalar sürükleyici bir tarzda verilir.
- Ω Kıssada tasvirler canlı ve hareketlidir.
- Ω Kıssalar ders verici mahiyettedir.

5.3. KUR'AN-I KERİM'İN TEMEL ÖZELLİKLERİ

Kur'an İyiye, Doğruya, Güzele Yönlendirir, Kötülüklerden Sakındırır

“Muhakkak ki Allah, adaleti, iyiliği, akrabaya yardım etmeyi emreder, çirkin işleri, fenalık ve azgınlığı da yasaklar. O, düşünüp tutasınız diye size öğüt veriyor.” (Nahl suresi 90. ayet)

“Lokman, oğluna öğüt vererek: Biz insana, ana-ba-basına iyi davranmasını tavsiye etmişizdir... Yavrucuğum! Namazı kıl, iyiliği emret, kötülükten vazgeçirmeye çalış, başına gelenlere sabret. Doğrusu bunlar, azmedilmeye değer işlerdir.” (Lokman suresi 14 ve 17. ayet)

Kur'an Açıklar

“Bu (Kur'an), insanlar için bir açıklama, Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için bir hidayet ve bir öğüttür.” (Ali İmran 138. ayet)

“...Biz kitapta hiçbir şeyi eksik bırakmadık...” (En'âm suresi 38. ayet)

Kur'an Yol Gösterir

Ω Kur'an insanın evrenle olan ilişkisine yol gösterir.

“İnsanların bizzat kendi işledikleri yüzünden karada ve denizde düzen bozuldu ki Allah yaptıklarının bir kısmını onlara tattırsın; belki de (tuttukları kötü yoldan) dönerler.” (Rum suresi 41. ayet)

Ω Kur'an insanın Allah ile olan ilişkisine yol gösterir.

“Biz insanı en güzel bir biçimde yarattık.” (Tin suresi 4. ayet)

Ω Kur'an Allah'ın evrenle olan ilişkisine yol gösterir.

“Biz her şeyi bir ölçüye göre yaratmıştır.” (Kamer suresi 49. ayet)

Ω Kur'an insanın insanla olan ilişkisine yol gösterir.

“...Anne-babaya iyilikle-davranmayı emretti...” (İsra suresi 23. ayet)

Kur'an İnsanı Aklını Kullanmaya ve Düşünmeye Yöneltilir

“Şüphesiz göklerin ve yerin yaratılmasında, gece ile gündüzün birbiri peşinden gelmesinde, insanlara fayda veren şeylerle yüklü olarak denizde yüzüp giden gemilerde, Allah'ın gökten indirip de ölü haldeki toprağı canlandırdığı suda, yeryüzünde her çeşit canlıyı yaymasında, rüzgârları ve yer ile gök arasında emre hazır bekleyen bulutları yönlendirmesinde düşünen bir toplum için (Allah'ın varlığını ve birliğini ispatlayan) birçok deliller vardır.” (Bakara suresi 164. ayet)

5.4. BİR PEYGAMBER TANIYORUM: HZ. NUH (AS)

- Ω Hz. Nuh (as) Kur'an'da adı geçen Ulu'l-azm peygamberlerdendir.
- Ω O'nun adını taşıyan Nuh Suresi de vardır. 28 ayettir.
- Ω Putperest bir kavme peygamber olarak gönderilmiştir.
- Ω Nuh suresi 1. “Şüphesiz biz Nuh'u, kavmine, 'Kendilerine elem dolu bir azap gelmeden önce kavmini uyar' diye peygamber olarak gönderdik.”
- Ω Nuh suresi 2. Nuh, şöyle dedi: "Ey kavmim! Şüphesiz, ben sizin için apaçık bir uyarıcıyım."
- Ω Nuh suresi 3,4. "Allah'a ibadet edin. O'na karşı gelmekten sakının ve bana itaat edin ki sizin günahlarınızı bağışlasın ve sizi belli bir vakte kadar ertelesin. Şüphesiz, Allah'ın belirlediği vakit gelince ertelenmez. Keşke bilseydiniz."
- Ω Nuh suresi 5. Nuh, şöyle dedi: "Ey Rabbim! Gerçekten ben kavmimi gece gündüz (imana) davet ettim."
- Ω Nuh suresi 6. Fakat benim davetim ancak onların kaçışını artırdı."

- Ω Nuh suresi 7. "Kuşkusuz sen onları bağışlayasın diye kendilerini her davet edişimde parmaklarını kulaklarına tıkadılar, elbiselerine büründüler, inanmamakta direndiler ve büyük bir kibir gösterdiler."
- Ω Nuh suresi 8. "Sonra ben onları açık açık davet ettim."
- Ω Nuh suresi 9. "Sonra, onlarla hem açıktan açığa, hem de gizli gizli konuştum."
- Ω Nuh suresi 10. "Dedim ki: 'Rabbinizden bağışlama dileyin; çünkü O, çok bağışlayıcıdır.'
- Ω Nuh suresi 11. '(Bağışlama dileyin ki,) üzerinize gökten bol bol yağmur indirsin.'
- Ω Nuh suresi 12. 'Sizi mallarla, oğullarla desteklesin ve sizin için bahçeler var etsin, sizin için ırmaklar var etsin.'
- Ω Nuh suresi 13. 'Size ne oluyor da Allah için bir vakar (saygınlık, büyüklük) ummuyorsunuz?'
- Ω Nuh suresi 14. 'Hâlbuki O, sizi evrelerden geçirerek yaratmıştır.'
- Ω Nuh suresi 15. 'Görmediniz mi, Allah yedi göğü tabaka tabaka nasıl yaratmıştır?'
- Ω Nuh suresi 16. 'Onların içinde nasıl ayı, bir ışık, güneşi de bir kandil yapmıştır?'
- Ω Nuh suresi 17. 'Allah, sizi (babanız Âdem'i) yerden (bitki bitirir gibi) bitirdi (yarattı).'
- Ω Nuh suresi 18. 'Sonra sizi yine oraya döndürecek ve kesinlikle sizi (yeniden) çıkaracaktır.'
- Ω Nuh suresi 19,20. 'Allah, yeryüzünü sizin için bir sergi yapmıştır ki, oradaki geniş yollarda yürüyesiniz."

- Ω **Hud suresi 27. ayet** "... Biz seni sadece bizim gibi bir insan olarak görüyoruz. Sana alt tabakamızdan başkasının uyduğunu da görmüyoruz. Sizin bize karşı bir üstünlüğünüzü de kabul etmiyoruz, bilâkis sizin yalancı olduğunuz kanaatini taşıyoruz" dediler."
- Ω **Hud suresi 28.** "... Ey kavmim! Bir de şöyle düşünün: Ya benim, rabbimden gelmiş açık bir delilim varsa ve O kendi katından bana rahmet vermiş de siz bunu anlamamışsanız! ..."
- Ω **Hud suresi 29.** "... (Siz istiyorsunuz diye) ben iman edenleri kovacak değilim; onlar (imanları sayesinde) rablerine kavuşacaklardır. Fakat ben sizi bilgisizliğe gömülmüş bir topluluk olarak görüyorum."
- Ω **Hud suresi 31.** "Size, 'Allah'ın hazineleri benim yanımdadır' demiyorum, gaybı da bilmem, melek olduğumu da söylemiyorum..."
- Ω **Hud suresi 37.** "Bizim gözetimimiz altında ve öğrettiğimiz şekilde gemiyi yap, haktan sapanlar için bana başvuruda bulunma! Onlar boğulacaklar!"
- Ω **Nuh suresi 21.** Nuh, dedi ki: "Rabbim! Gerçekten onlar bana karşı geldiler, malı ve çocuğu ancak kendi hüsrânını artıran kimselere uydular."
- Ω **Nuh suresi 22.** "Bunlar da, çok büyük bir tuzak kurdular."
- Ω **Nuh suresi 23.** "Şöyle dediler: 'Sakın ilâhlarınızı bırakmayın. Hele hele Vedd'i, Süvâ'ı, Yeğûs'u, Ye'ûk'u ve Nesri hiç bırakmayın.'"
- Ω **Nuh suresi 24.** "Onlar gerçekten birçoklarını saptırdılar. (Rabbim!) Sen de bu zalimlerin sadece sapıklıklarını artır."

- Ω Nuh suresi 25. Hataları (küfür ve isyanları) yüzünden suda boğuldular ve cehenneme sokuldular da kendileri için Allah'tan başka yardımcılar bulamadılar.
- Ω Nuh suresi 26. Nuh, şöyle dedi: "Ey Rabbim! Kâfirlerden hiç kimseyi yeryüzünde bırakma!"
- Ω Nuh suresi 27. "Çünkü sen onları bırakırsan, kullarını saptırırlar; sadece ahlâksız ve kâfir kimseler yetiştirirler."
- Ω Nuh suresi 28. "Rabbim! Beni, ana babamı, iman etmiş olarak evime girenleri, iman eden erkekleri ve iman eden kadınları başla. Zalimlerin de ancak helâkini arttır."